

НАША ПОШТА

NAŠA POŠTA

САДРЖАЈ

Организације п. т. особља — Дружељубље. — П. т. т. и радио библиотека. — Pošta (njene funkcije) u privredi i pravu. — Ugovorne državne pošte - Penzioni fond. — Из прошлости - Пободом арбитраже о радиотелеграфу у Београду. — Порекло знаменитих људи. — Персонална питања. — Filatelija. — Међународни путови. — Наше потребе: Уредба о ослобођењу од пошт. такса — Poštanske zgrade — Изучавање историје пошта и телекомуникација — Књижнице — Набавке — Телефонски именик — Неповредимост тајне. — Časopisi i listovi — Радиофонија. — Читуља. — Одговори. — XVI Конкурс „Наше поште“. — Нобе књиге: Алманах краљевине Југославије. Илустробани п. т. календар. — Ратницима.

Само онај народ има велику будућност који има своје узвишене идеале. Без идеала и без тежња ка ономе што је велико и узвишено празан је и ништаван је живот и целих народа онако исто као и живот сваког појединог човека

Д-р ЈОВАН ЕРДЕЉАНОВИЋ

Настојмо да што словенски је мислимо. То неће бити ускогрудост, него поуздани изглед за остваривање пуноће и ведрине духовнога живота, који је, кад је пун и ведар, једина стварност и једино блаженство.

Д-р КСЕНИЈА АТАНАСИЈЕВИЋ

БЕОГРАД
KRUNSKA 29

Sveska 112

decembar 1933

Osnovana 1912

НАША ПОШТА излази сваког месеца.

Претплата: 40 д. за годину, 20 д. за пола године.
Шаље се Администрацији „Наше поште“ преко Пошт. штедионице на чековни рачун бр. 53.888.

ОД АДМИНИСТРАЦИЈЕ

Комплети „Наше поште“ из прошлих година, не могу се набавити. Они су и грађа за проучавање развоја и историје п. т. струке. Препоручује се претплатницима да своје комплете повежу. Тако ће их сачувати за себе и генерације које наступају.

Моле се претплатници да благовремено извештавају о промени своје адресе. Поред нове, треба означити и стару адресу, да Администрација може извршити промену. На тај начин, избегавају се закашњења и неуредности при експедицији.

РАТНИЦИМА

Привремени одбор за припрему прославе двадесетогодишњице првих шест ђачких чета, које су свој рок служиле у Скопљу, објавио је:

Моле се сви другови ратници, п.т.т. службеници, који су свој рок служили у ђачкој чети у Скопљу, септембра и октобра 1914, да Одбору доставе своје тачне адресе, како би о свима припремама и донетим одлукама били благовремено обавештени.

Адреса: Владета Богдановић, банк. чиновник, Београд, Чика Љубина 6.

ОРГАНИЗАЦИЈЕ П. Т. ОСОБЉА

Човечанство не могу спасити од физичког и моралног пада политичари механичким крпљењем социјалног тела, него остварењем великих идеја солидарности или задрugarства. На место старог материјалистичког гледишта на свет морају доћи нова — идеалистичка, а у ова нова гледишта на свет спада пре свега задрugarство. Оно је, као што је један енглески задрugar рекао — нов пут за практично остварење боље запознесте „Љуби свога ближњег као себе самога“.

Х. Дибреј

П. т. задруге не изостају иза најбољих у земљи. Сваки п. т. службеник мора бити члан организација своје струке. Тада ће сви осетити моћ и уплив заједничког рада. Онај који противно ради, није пријатељ ни струке ни себе самог.

П. т. удружење Немачке је важан чинилац у политичком и социјалном животу. Има преко 100.000 чланова.

Конгрес Удружења п. т. службеника Бугарске прославио је недавно 25 годишњицу својег оснивања и 30 годишњицу службовања својег претседника г. Петра Алекова.

Задруге п. т. особља за штедњу, кредит и међусобно помагање успешно одолевају кризи. Не само што не затварају шалтере и што не даве своје поверенике, већ помажу новим кредитима а старе рационално утеривају.

Наше п. т. особље има два своја удружења, надлежно призната, која функционишу: Удружење п. т. службеника Југославије и Удружење нижих п. т. службеника (званичника и служитеља).

Министар саобраћаја је потврдио правила Удружења дипломираних правника ресора Мин. саобраћаја.

Наша пошта је увек препоручивала слугу и дружевску љубав међу редовима особља п. т. струке. Саветовала је да пред тим идеалом ишчезну сви лични моменти и неспоразуми или сукоби из прошлости. Јер само тако П. т. удружење може постати огњиштем које ће помоћи препород струке. Само на таквој ватри озебли ће се огрејати.

Уздражавамо се од живљих критика, да не би ватру распривали. Надали смо се да ће после трења завладати хармонија и солидарност. Време пролази, а особље пати под својим бременом. На жалост, још смо далеко од праве слоге без које нема заједничког рада ни успеха. Признајемо отворено да је особље још увек поцепано као у добу кад су беснеле партиске страсти.

Нижим службеницима, по пресуди Државног савета и одобрењу г. Министра, основали су своје удружење. Удружење п. т. службеника — већег реда — то не признаје, већ ангажује ниже службенике у чланство, па и у својој Управи има неколико нижих службеника.

Нећемо овде расправљати о систему удружења по хоризонталном или вертикалном систему, о томе, да ли је већи или мањи интерес нижег особља да буде са већим особљем у истом удружењу и да ли нижим пред већим могу довољно заштитити своја права и интерес? Нећемо испитивати ни моменат, да ли је згодно да шефови, управници, инспектори и саветници већају, у заједничкој седници, са писмоношама и служитељима, о потребама струке и особља, итд.

Посреди је пресуда Државног савета, донесена већ 26 августа пр. г., по којој особље добија своје удружење. Г. Министар саобраћаја је наредио да се та пресуда изврши. Приступило се извршењу, али, како се види, оно још није довршено. Отуда, нови не споразуми и сукоби, између управе службеника и управе нижих службеника. Нова трвења и губитак времена. Нижи службеници се жале и на то што управа њима претпостављених учлањује ниже службенике и чак их држи у својој управи. Нижи службеници су изабрали своју управу и она иде напред. „Поштар“ од 16 октобра бележи и случај претње управника нижем службенику. Случај се мора расветлити.

Спор између старе и нове управе Удружења п. т. службеника решен је дефинитивном пресудом највећег административног суда — Државног савета. Пред окружним судом се расправљају оптужбе чланова нове и старе управе. Претседник старе управе у току процеса је стављен у пензију. Мислимо да није требало прејудуцирати, нити ма на који начин утицати у ма којем смислу на развој догађаја. Утолико пре што је тим чином створен повод да се опозиција жали да се Управа пошта меша у избор управе Удружења. Званична страна има право надзора по Ч. з., али управа Удружења треба да буде бирана по правилима, као слободни израз воље и мисли п. т. особља. Кад се то не би поштовало, и само Удружење би било само фикција и једна илузија.

Престонички листови као и стручни органи расправљају о том стању и сукобима. У Народној скупштини су поднете интерпелације. Г. Министар је поверио анкету генералном инспектору за целокупни саобраћај г. Благојевићу, а затим г. Богдану Николићу, шефу правног отсека Општег одељења Мин. саобраћаја.

Орган Удружења „Југословенска пошта, телеграф и телефон“, од 16 новембра, и „Поштар“, орган Удружења нижих службеника, од 15 истог м., читаве су ступце осветили међусобној расправи. Као да је неко хотимично посејао семе раздора Снаге се у томе троше, организације удаљавају од свог циља, а главна питања су остала по страни.

Директор Савске п. т. дирекције питање је решио у свом подручју. Управа Савске секције Удружења п. т. службеника упутила је г. Директору претставку 24 септембра, у којој, поред осталог, вели:

„Опште одјељење Министарства саобраћаја није могло да донесе ријешење под бројем М. С. 10894/33 од 14 јула о. г., којим тражи, као и Удружење званичника и служитеља, да се званичници и служитељи уклоне из нашег Удружења. Таково ријешење није донела Управа п. т. т., која је једино надлежна за п. т. т. струку, већ Опште одјељење Министарства саобраћаја. Управа п. т. равна се по опћем Закону о чиновницима, док је Опште одјељење надлежно само за саобраћајно особље (жељезничари, бродари итд.) и извршни је орган по специјалном Закону о саобраћајном особљу. Према томе, док се не рашчисти појам струке и службеничких редова и док Министарство саобраћаја и Министарство унутрашњих послова не опозову потврђена правила потписаног Удружења п. т. службеника — Удружење званичника и служитеља нема права нити правног темеља да тражи уклањање службеника и служитеља из потписаног Удружења.

„Ријешење Државног савета, да званичници и служитељи могу да оснују засебно удружење — почива на Закону, али нити Закон, а нити ово решење Државног савета не кажу нигде, да званичници и служитељи не смеју или не могу биши чланови Удружења п. т. т. службеника. Једнако се нигде не каже, да постоји присилна дужност учлањења, што прогласи Удружења и званичника и служитеља и отворено и међу ретцима наглашују“.

Г. Директор Милосављевић, у колико се њега тиче, није од оних који прећуткују одговоре.

Хаотично стање се повећава. Време је да Министарство злу нађе лека.

Нова управа Удружења са претседником г. Милутином Илићем, управником поште Београд 2, је одржала неколика конгреса и повећала

број чланова. Своју делатност и смерове приказала је у органу Удружења. Особље довикује „да се мора пречистити“.

У редовима државних уговорних поштар подједнако бесне сукоби. Оптужбе су тешке. Ни скупштине се не могу одржати. У нереду се затварају. Уговорни поштари се срде кад „Н. п.“ нападне такво стање. Међутим, писање њихова два гласила најбоље показују да је зло дубље и да треба лека.

Истакнуте појаве, саме по себи, доказ су нездравог стања у п. т. средини. Све је у знаку чекања, неспоразума, сукоба, који ометају сложни, стваралачки рад. Парализа. — Активност је скренута, свесно или несвесно, на том пољу. Место да се унапређује струка и особље, иде се споро, попут мртвачког спровода.

На Конгресу п. т. службеника чуле су се и ове значајне речи: П. т. службеник није делић несвесне масе. Хоћемо здраво Удружење, ред, и рад. Нећемо интриге, подметања и клеветања. Удружење је својина свију чланова; оно није ничија рђија.

П. т. струци треба дати оно место у држ. управи које она заслужује и стварно заузима по значају својих функција у савременом државном и народном животу. Она се не сме сматрати у државно-управном апарату као искључиво привредно и фискално предузеће које служи само као извор прихода, него и као државна и народна а у исто време и као међународна установа, која, по својој узвишеној мисији и функцији, садржава елементе културних, хуманих и социјалних потреба целокупног човечанства.

П. т. струци у држ. управи треба дати самосталност, јер се за њу не може примењивати општи и шаблонски калуп држ. администрације. Њу треба заштитити од претеране бирократске учоности.

П. т. особљу треба дати у држ. хијерархији место, које због своје одговорне, даноноћне и деликатне службе стварно заузима и заслужује.

П. т. стручну наставу треба реорганизовати и допунити те је, по дићи на висину, регенерисати је, да би давала п. т. струци подмладак, који би у сваком погледу био дорастао задацима струке и службе. На овакав начин стручно образовано п. т. особље, стеченим практичним искуством морало би имати могућности, да заузме у п. т. струци све положаје од најнижег па до највишег.

Гласило Удружења је уста којим чланство испричава меродавним и јавности потребе и жеље, те и његово очајно стање.

За постизање циљева треба много напорне акције, покрета, делатности и животног полета“.

Резолуција Конгреса

у Сплиту, јесте акт на који се мора обратити нарочита пажња. Она показује да је стање лоше и да тражи лека.

Ред је био да управа Удружења обавести, којима је надлежним предала резолуцију и какав је исход постигла? Прошла су неколика месеца, а лист Удружења о томе ништа не забележи.

Морамо похвалити идеју о социјалном проблему те о раздуживању п. т. особља, коју, преко Удружења, покрене г. Милан Биндер, претседник Социалног отсека Савске секције П. т. удружења. Предлог не би смео остати мртво слово на хартији. Удружење, као организовано тело, дужно је да се њим позабави и да тражи пут за оживоत्वорење. Удружење би могло у том погледу подузети иницијативу и код Савеза држ. службеника, као и другде. У томе ће наћи разумевање и подршку.

Све што ствара свађу одводи особље на пут који му је штетан. Одбацили све што је зло а прихватили се стваралачког рада. Пред таквим радом ишчезнуће сумрак, а лепо дани озариће намучено п. т. особље. Наша п. т. струка неће више бити поље за ухљебије уљеза и котерија, већ дивно изграђена зграда, каква треба нашој великој земљи.

ДРУЖЕЉУБЉЕ

Са похвалом бележимо појаве које теже да развију дух свађе и да култивишу дружељубље у редовима п. т. особља. Рад у том правцу помоћи ће стварању боље будућности.

Свршени ђаци П. т. школе предратне Србије, 1913-14 год., одлучили су да у јуну 1934 прославе своју двадесетогодишњицу. У том циљу образован је Одбор који је ступио у акцију.

Одбор за међународну сарадњу Удружења п. т. т. службеника одржао је седницу на којој се расправљало о предлогу другова из Чехословачке, да се конгрес Мале антанте п. т. т. службеника одржи у Прагу маја 1934.

Социјални отсек Удружења одржао је седницу, 13 октобра, на којој је расправљао о свима оним предрадњама које треба одмах предузети, да би се у што краћем времену могло приступити решавању социјалних питања која се тичу целог особља. Седницом је руководила прочелник Социјалног отсека г-ђа Миља Манојловић.

Ноћу између 6 и 7 октобра и 4 новембра провели су 60—70 п.т.т. службеника из Управе пошта и телеграфа са својим друговима из станица, у хотелу Петроград, уз заједничку вечеру. Песма, свирка и разговори трајали су до 5 часова у јутро. Ово је био пробни покушај за заједничке седељке и вечере, које треба да дођу за овом, и који наговештава добре резултате.

Слушаоци Вишег п. т. течаја извршили су неколико излета и приредили су забаву, у просторијама Савеза набаљвачких задруга држ. службеника, са одабраним концертним делом и игранком.

Удружење п. т. т. службеника — Београдска секција приређује 3 децембра, у сали Официрског дома, велику забаву уз суделовање хора Удружења и чланова државне опере Народног позоришта.

Организације у унутрашњости иду истим примером. А кад се још неке ствари регулишу, биће и боље.

П. Т. Т. И РАДИО БИБЛИОТЕКА

коју уређује и издаје познати стручњак и писац г. инж. Душан Милосављевић, директор Савске дирекције пошта и телеграфа, најзначајније је дело у нашој п. т. литератури. То се види према проспекту изградње, јер ће свака књига ове наше потпуно стручне Библиотеке послужити и као уџбеник, достојан да се дотични предмети помоћу њега могу предавати са универзитетске катедре. Проспект предвиђа да изобиље и избор грађе, и методичност обраде, као и спољашњост књига не уступа сличним стручним делима западних народа. По њима ће се видети модерно стање науке и струке пошта и телекомуникација. Биће приказан прогрес п. т. саобраћаја на страни, којему наша земља треба да греди да би се и у овом правцу подигао наш културни ниво до савремене висине. Библиотеци је циљ да даде струци најбоље што се може дати, да поставне солидно и комплетна стручно литерарна основа за усавршавање наших људи и да послужи за даљи развој наше стручне књиге. Г. Милосављевић уједно отвара пут утакмици писаца. Жири ће оценити које су књиге најбоље, да буду награђене. Прва награда износи најмање 10.000 д. Г. Уредник ће издати и Спомен књигу, у знак признања сарадницима и претплатницима за остварење овог циклуса дела тако значајног за прогрес наше струке. То ће бити и споменица поколењима, да покаже доба које преживљујемо и колико је у њему било племенитог разумевања за прогрес и далекосежне циљеве.

Прва свеска „Библиотеке“ — Поштанска штедионица, од г. М. Шипуша, достојна је постављеног циља. Она је добила заслужени приказ на 3 стр. корица „Наше поште“ за април 1933. Врши се и

селекција снага и ауторитета. Открива се и који су први међу првима.

У октобру је изашла друга свеска „П. т. библиотеке“: Поштански саобраћај, коју је написао г. Павле Бабић, виши саветник Мин. саобраћаја, шеф отсека за пошт. саобраћај Управе пошта. Стр. 185. Садржај: Увод — Основи п. саобраћаја; I део Врсте саобраћаја и њихова примена за пренос поште; II део Унутрашњи п. саобраћај; III део Међународни п. саобраћај; Додатак. Делови су подељени по главама.

Обрада књиге као и њена техничка опрема служе на част струци и земљи у којој приватна иницијатива наклањајуће оно што званична страна није успела за време од уједињења. Име писца, изврсног стручњака, само собом је гаранција да је дело успело. Књига г. Бабића претставља ретку стручну публикацију код нас. И кад је упоредимо са сличним страним публикацијама, утврдићемо да ово дело, приватне иницијативе, не изостаје иза најбољих које издају управе великих културних земаља. Та појава подржава наш оптимизам, да ће живе снаге у п. т. струци савладати њену кризу и недостатке, као и да ће, кад дође време, повести коло напретка и боље будућности.

Управа пошта не издаје више ни текуће публикације. Оскудевамо, почињући од Телеф. именованих и ранг листе, и у тарифама и правилницима. Ето струка није имала ни Уредбу о својој организацији. Али, срећом, приватна страна наклањајуће оно што је морала обезбедити службена страна.

П. т. школа, у којој је писац наставник, добија сигуран уџбеник. Целокупно особље добија приручну књигу. Надамо се да ће одзив бити такав, да помаже стручну литературу, а не да се пита за кога да пишемо? Ни један п. т. службеник не би смео остати без издања „П. т. библиотеке“. Шофер на таксију има приручну књигу, која му треба. А сме ли службеник велике, универзалне установе опстојати без оног што је литература његове струке? Запарложени, мањи или већи службеници, који вегетирају од првог до првог, пригушени равнодушношћу и апатијом, даве сами себе и домен у којему живе и раде.

Дужност је Управе пошта да то потврди и са званичног места. За то јој служе расписи као и службени орган. Видећемо на делу колико ће званична страна помоћи приватну иницијативу, која је пожелела већ сјајан успех.

Број пријављених претплатника већ омогућава нормално излажење „Библиотеке“, која ће колективним радом помоћи бољој будућности. Издавач је решио да и још прима упис нових претплатника. Услови су исти. Претплата, од 10 д. месечно, шаље се издавачу. Требало би да се и успавани пробуде, и да се сваки орган п. т. струке претплати и тим узме учешћа у значајном делу које струку води препоруду а особље напретку.

POŠTA (NJENE FUNKCIJE) U PRIVREDI I PRAVU

— 14 —

Prema odredbi § 1. 272. austr. trgov. zak, § 259 hrv. trgov. zak. § 283 bos.-hercegov. trgov. zak. smatraju se vozarski poslovi subjektivnim trgovačkim poslovima, t. j. ako se obavljaju obrtomično. Propisi trgov. zakona o vozarskim poslovima tiču se sviju transporta robe po kopnu, dok za prevoz lica po kopnu i prevoz lica i robe po moru opstoje posebni zakonski propisi. Takvi transportni poslovi odgovaraju po svojoj pravnoj naravi Institutu locatio conductio operis (a ne loc. cond. operarum), jer je njihov predmet (sadržaj) upravljen na transport (i s njime spojeno čuvanje i izdavanje robe), t. j. na djelo (opus), koje je u cjelini složeno od više sporednih, ali individualno po-

vezanih radnja (činidaba). Posebne odredbe o voziocu i kiridžiji sadržani su u §§ 69. — 74. srp. trgov. zakona od 26.I. 1860 (Spasoje Radojičić: Osnovi trgovačkog prava. Beograd, 1924);

No u § 421 hrv. trgov. zakona (1875) sadržana je slijedeća odredba: "Na pošt. zavode imaju samo u toliko uporavu odredbe ovog poglavlja (sc. o vozarinskom poslu), u koliko se te odredbe ne protive opstojećim u obziru tom posebnim naredbama". Analogna ustanova sadržana je i u čl. 421. austr. trgov. zak i § 434. bos-herceg. trgov. zak. Značenje te zakonske ustanove pokazuje kako to ističe Karl Heinsheimer (Handelsrecht mit Wechsel-und Scheckrecht. Herausgegeben von Karl Geiller Berlin 1930), — da vozarski posao, koji obavlja pošta, ne potpada pod odredbe trgovačkog prava, tj. da se (prema navodima Dr Winklera) propisi trgovačkog zakona samo supsidijarno primjenjuju na vozarske poslove pošte. Zato govori prof. Dr. Rudolf Pollak (Grundriss des kaufmännischen Rechtes Wien. 1927) o posebnom poštanskom vozarskom ugovoru (Postfrachtvertrag).

Pomenutim ugovorom o otpremi obavezuje se pošta kao preduzetnik da će izvesti određeno djelo (činidbu), t. j. otpremiti ljude ili stvari, a druga ugovorna stranka (pošiljalac stvari ili putnik) na isplatu određene naknade (pristojbe, plaće).

Predmet (objekt) privatno-pravnog ugovora, koji predavaoci sklapaju s poštom označuju pošt. zakoni i pravilnici izrazom „pošiljka“ (Postsendung), i to obzirom na otpremničku djelatnost, koju ona vrši s time u vezi. Paketi i pismonosne pošiljke, koje otprema pošta, tjelesni su predmeti, koji se pravno označuju stvarima u pravnom smislu (§ 285 a. o. gr. z. § 182. srp. građ. zak., § 126. Medžele, § 90 njem. građ. zak.)

— Nastaviće se —

Prof. D-r EUGEN SLADOVIĆ

UGOVORNE DRŽAVNE POŠTE PENZIONI FOND

Bez obzira na ličnosti, prigovore i odnose koji vladaju između ugovornih poštara i Uprave penzionog fonda ugovornih poštara, jedno stoji, da je Uprava fonda već sada nesrazmerno skupa. A što će biti tek docnije kad Fond proradi i kada bude potreban tačan aparat sa stručnim osobljem? Uprava već sada troši na svoje izdržavanje oko 100.000 din. godišnje, a to je u današnjim prilikama lepa suma koja bi se mogla upotrebiti u bolje svrhe.

Predloženo rešenje, da se ugovorni poštari priključe Poptpornom fondu pomoćnog osoblja u službi države, bilo bi za sada najcelishodnije, u koliko Ministarstvo ne bi htelo da preuzme fond u svoju upravu. Bilo bi teškoća oko likvidacije Fonda, imajući u vidu dosadanja prava ugovornih poštara, ali našlo bi se kakav izlaz da se prelaz omogući. Regulisanje pitanja

penzija je kudikamo bolje rešeno pomenutom uredbom nego li Pravilnikom o penzionom fondu ugovornih poštara, bez obzira na druge blagodati koje oni nemaju. Za već uloženu sumu koja do sada iznosi oko 1.000.000 din. mogio bi se ugovornim poštarama, prilikom prelaza, priznati sva ranija služba za penziju, pa bi se penzije već sada mogle isplaćivati, a ne da čekaju ugovorni poštari tek 1936 g.

Sam način uplaćivanja u Fond je pomenutom uredbom mnogo bolje rešen pošto se uplaćuje procentualno i prema tome ističe penzija i reguliše njena visina.

Ugovorni poštari sada uplaćuju paušalno po grupama, i to za višu penzionu grupu (pošte I i II razreda) po 100 din., za nižu (III i IV razred pošta) po 50 din. mesečno, sem upisnine u iznosu 300 din. bez razlike. Procentualno od svojih prinadležnosti ugovorni poštari bi uplaćivali od 370 do 865 din. godišnje, dosadanjia niža grupa, a od 940 do 1210 din. godišnje, dosadašnjia viša grupa, dakle prosečno manje nego do sada, a sem toga imali bi i pravo na potporu za lečenje i potporu za sahranu.

Penzije bi samo za najniži razred sadašnje podele ugovornih pošta bile nešto manje od onih predviđenih pravilnikom o njihovom penzionom fondu. Tako sada predviđena penzija niže penzione grupe (sa punim godinama službe) iznosi 800 din. mesečno, a one više penzione grupe 1.600 din. mesečno bez razlike na razred i grupu dotične pošte. Prema Uredbi, penzije niže penzione grupe iznosile bi od 7400 do 17.300 din. godišnje, a od više grupe, od 18.800 do 24.200 din. godišnje sa varijacijama prema razredu i grupi pošte odnosno osnovu ulaganja u Fond.

Teškoće bi pravilo samo sadašnje regulisanje prinadležnosti ugovornih poštara, koje se vrši svake godine prema prometu dotične ugovorne pošte za prošlu kalendarsku godinu. Pošto saobraćaj nije stalan, u više slučajeva i pada, trebalo bi urediti način plaćanja i regulisanja osnova ulaganja ugovornih poštara posebno, odnosno ovlastiti resornog Ministra da izda potrebna uputstva, odnosno da to pitanje reguliše svojim pravilnikom u sporazumu sa Ministrom finansija. Moglo bi se za svaki razred ugovornih pošta predvideti po jedan jedinstveni osnov odnosno platu najviše grupe dotičnog razreda, s tim da ugovorni poštari zadrži taj osnov i u slučaju prelaza u niži razred, razume se da prema tom osnovu uplaćuje uloge, a da mu se prema tome i reguliše penzija. Penzionisanja, regulisanja penzija i sve ostale poslove u pogledu ugovornih poštara, po toj uredbi, bi ipak trebalo preneti na Ministarstvo saobraćaja kao resorno Ministarstvo.

U tom cilju pridružujemo se raspravi pitanja ugovornih državnih pošta i njihovog osoblja, nastavljenom u „Našoj pošti“ za jun 1933.

ИЗ ПРОШЛОСТИ

ПОВОДОМ АРБРИТРАЖЕ О РАДИО ТЕЛЕГРАФУ У БЕОГРАДУ

Уговор који је наша држава закључила са Генералном Компанијом бежичне телеграфије у Београду 27 августа 1922 године, није задовољно наде и очекивања ниједне од уговарачких страна. Станица је отпочела рад у јуну 1924, и одмах се почиње неспоразумима, наравно, у питањима од прворедне важности за једну и другу страну, у питању прибирања и поделе транзитних такса. Ово је питање онда решено једним Правилником о извршењу уговора, закљученим у Београду 1 маја 1925., и другим једним, Правилником за извршење додатка уговора, закљученим опет у Београду, од истога дана и године.

Нећемо се сада упуштати у оцену тога правилника, мада би то било врло корисно за расправљање целокупног комплекса питања која се постављају. То ћемо учинити неком другом приликом. Овде ћемо истаћи: да ни овај правилник није задовољио стране уговорнице и да је поставио међу њима 16 спорних питања која су их одвела на арбитражу у Париз, где је 5 октобра 1928 г., донета одлука Изабраног суда. Па, ипак спорови нису престали и ми стојимо пред једним новим Избраним Судом.

Али, као што сам већ нагласио, није ми намера овога пута подвргавати испитивању и критици: ни уговор, ни правилнике, ни одлуку Избраног суда. И на то ће једном доћи ред, ако ме који од наших пунонадежних правника не претекне, јер ја сматрам, да је ово питање једна zgodна тема за њихову ученост и за доказ њихове зрелости и способности при решавању стручних проблема. Мене, у овом тренутку више интересује историјска страна питања и транзитних такса. Није ово први пут да се наша Управа Пошта парнички ради осигурања пуног ефекта транзитних такса за телеграме који пролазе нашу земљу. Мало коме је то познато и међу старијим генерацијама у струци, о новима и да не говоримо.

Било је то 1857 године. Турска је те године са Аустријом закључила посебни телеграфски уговор, и сматрајући да су три, онда вазалне подунавске књажевине, саставни део Отоманског царства, негирала је тим уговором право свим вазалним земљама, па и Србији, да наплаћује транзитни део такса за онај део земљишта од Земуна до Алексинца, који је био онда јужна граница Србије. Видело се да су Турци увек исти, — заклетти непријатељи земље. Ништа није помогло што је ондашња Српска Влада, да би убрзала постављање телеграфске везе Истока и Запада, у добро схваћеном сопственом интересу и испуњавајући дату обавезу у једном своме раније закљученом уговору са Аустријом, понудила Турској један бескаматни зајам од 5 милиона гроша, (милион златних динара), коју је суму новаца у звечећој монети спровео и предао Порти у Цариграду, јула 1856 год. Јован Кумануди, трговац ондашњи, један од предака данашњег Председника Скупштине.

Спор је вођен и са једне и са друге стране, дуго, пуних седам година, упорно и истрајно, док најзад није завршен у корист српске тезе, а заостале, неисплаћене суме признатих такса исплаћене су на тај начин, што су и оне урачунате у онај део трибута, који је вазална Србија морала плаћати сизеренској Порти на име данка. На исти начин ликвидан је и онај од Кумануди-а предати зајам, поступним отплатама од трибута данка.

Младен Ж. Радојковић, ондашњи секретар П. Т. Одељења, негдашњи главни књиговођа Главне Контроле, доцнији Начелник П. Т. Одељења и наш први делегат на међународним скуповима и експерт за сва стручна питања, први писац наше Историје пошта, оставио је траг о томе занимљивоме спору у својим списима, штампаним периодично, у старим Весницима којих већ нестaje. Да би ове занимљиве странице из наше историје сачували и отргли из заборава, ми ћемо у бројевима за овим, из њих прештампати неколико карактеристичних, званичних писама у намери, да будућем историописцу послуже као грађа за историју и тиме му олакшамо трудни посао.

За оне пак, који ће у име наше државе ићи на арбитражу и бранити наша легитимна права и интересе, овај осврт на историју неће бити на одмет. Ја се надам да ће им он у нечему и корисно послужити. И нека би то био потстрек за њихов рад на бранику наших права и интереса, онако исто, као што су у некадашњој, малој и вазалној Србији, наши претци умели жилаво и истрајно бранити народна права и народне интересе.

М. ВУЈАДИНОВИЋ

ПОРЕКЛО ЗНАМЕНИТИХ ЛИЧНОСТИ

— 2 —

Пишући о знаменитим људима из скоре прошлости и данашњице, морамо напоменути оно што је најважније: скоро сви великани данашњице, сви људи који су управљали политиком европских народа, сви су они избили на површину из беде и сиромаштва, а заслугом великог труда и истрајности.

Кад су једном дошли до положаја, њихова је енергија била још већа, и њихов рад је водио напретку.

Били су сиромашни или неугледни многи претседници Сједињених Америчких Држава, Вашингтон, Гарфирд, Кулиц, Хувер па и други, а ипак су успели да буду на чело сјајне државе, државе огромног пространства и богатства.

Вашингтон, ослободитељ Америке, био је официр народне војске за време рата Енглеза и Француза. Гарфирд, некадашњи претседник Сједињених Америчких Држава, био је син сиромашног фармера. Није могао да се школује па је изучавао занате. У 20 години постао је школски послужитељ. Добијао је књиге из школске библиотеке и учио, тако да је положио испит зрелости и уписао се на универзитет. У 26 години постаје професор гимназије, доцније члан Сената и најзад претседник републике.

Кулиц је био мали провинциски адвокат у кога отац није имао поверења, јер кад је изабран, отац је искрено плакао мислећи да му син није способан за такав положај. Међутим амерички народ био је свестан његове вредности и изабрао га је два пута узастопно. Хувер, доскорашњи претседник Уније, рођен је у беди, као син једног ковача који је живео у колиби од дрвета. Остао је као млад дечко сироче. Школовао се о трошку рођака и добрих људи. Великим трудом и муком успео је младић да се образује и постане човек.

Најмоћнија држава на свету, горди Албијон, моћна Британска Империја имала је и има на свом челу — вође сиромашног порекла.

Л о ј д Џ о р ц, један од најистакнутијих политичара света, био је потсвојче једног обућара, јер су му родитељи умрли у раној младости.

С н а у д е н, један од шефова радничке странке, бивши министар финансија, био је син врло сиромашне породице. Младост је провео у великој оскудици. Ни то, ни физичка болест нису спречиле да се овај велики ум развије и дође до изражаја.

Ч е м б е р л е н, отац доскорашњег бившег министра иностраних дела Велике Британије, лорда Остена Чемберлена, био је сиромашан лондонски обућар, а његов син лорд Остен, у почетку, такође, обућарски шегрт а доцније фабрички радник.

Кнез Билов у својим мемоарима бележи да су деца обичних занатлија врло често заузимали најугледније положаје у Енглеској. А што је још карактеристичније, и они су постали најватренији поборници за права енглеске аристократије према у њима није текла плава крв. Посматрајући Џозефа Чемберлена, вели, дођем до уверења, да ипак нигде у свету не постоји демократскија аристократија као баш у Енглеској. Али исто тако тамо постоји најаристократскија демократија.

М а к д о н а л д, данашњи премиер Велике Британије, рођен је у највећој беди, у једном малом рибарском селу. Отац му је био пољопривредни радник. Скромно порекло и тешка младост ових личности нису им сметале да постану славни људи, и да воде данас политику највеће државе на свету.

— Наставиће се. —

МОМЧИЛО П. ШОЋ

ПЕРСОНАЛНА ПИТАЊА

Право женске деце на породичну пензију. У свесци за септембар објавили смо под горњим насловом напис по истакнутом питању. Државни савет је то питање изнео пред Општу седницу која је донела ово решење.

О разумевању чл. 240 став први Ч. з. односно чл. 210 става првог Закона о држ. саобраћајном особљу од 1923, § 273 у вези § 277 Ч. з. односно § 260 у вези са § 263 Закона о саобраћајном особљу од 1931, које гласи:

„Прописи чл. 240 став први Ч. з. од 1923 чл. 210 става првог Закона о држ. саобраћајном особљу од 1923 § 273 у вези са § 277 Ч. з. од 1931 и § 260 у вези са § 263 Закона о држ. саобраћајном особљу од 1931 имају се разумети тако да кћи, пунолетна или малолетна, ако јој је отац служио под владом ранијих закона и по одредбама тих закона била му одређена лична пензија, а умро пре ступања на снагу Ч. з. од 1931 односно Закона о држ. саобраћајном особљу од 1931. нема право на пензију по одредбама новог закона, ако јој је мати као уживалац породичне пензије умрла, или се преудала под владом новог закона.“

Дакле, становиште које смо и ми заступали у свесци за септембар. Занимљиво је и образложење отштампано у Службеним новинама бр. 237 од 17 октобра о. г.

Натечај за приправнике. — Према пропису чл. 2 Правилника о примању и стручном образовању приправника (П. т. весник бр. 17 од 15 септембра 1928) приправници свију категорија имају се примати натечајем и постављати за приправнике у смислу Закона о чиновницима.

Занимљиво би било знати када је био расписан натечај за садашње слушаоце Вишег п. т. течаја, пошто је горњи правилник још увек на снази. Можда су и овде примљени какви грађевински прописи за које п. т. т. струка не зна и којих никако не може да се отараси.

FILATELISTIČKI SAVEZ

Filatelista, glasilo Hrvatskog filatelističkog društva, i Glasnik Jugoslovenskog filatelističkog saveza, oba u Zagrebu, uspešno sprovode organizaciju filatelije. Nova filatelistička izložba u Zagrebu ogledalo je te akcije. Predsednik F. saveza g. Deroko i dalje objavljuje u „Vremenu“ nove priloge za istoriju naše filatelije.

Novosti, u Zagebu, održavaju rubriku o filateliji.

Filatelistički dan u Beogradu. Jugoslovenski filatelistički savez, osnovan 29 maja o. g., koji stoji pod visokom zaštitom Nj. Kr. Visočanstva Prestolonaslednika Petra, održaće svoju prvu skupštinu u Beogradu.

Na ovoj skupštini učestvovaće određeni pretstavnici udruženih filatelističkih organizacija iz cele Kraljevine. Do sada su stupili u članstvo Saveza ova naša filatelistička društva: Srpski filatelistički klub u Beogradu, Hrvatsko filatelističko društvo u Zagrebu, Slovensko filatelističko društvo u Ljublani, filatelističko društvo u Sarajevu, Društvo novosadskih filatelista, Filatelističko društvo u Dubrovniku, Hrvatsko filatelističko društvo u Karlovcu, Somborsko filatelističko društvo i Filatelistički klub u Mariboru. Ukupan broj redovnih članova svih ovih društava iznosi oko 500.

Na skupštini će se raspravljati o svima važnijim pitanjima organizacije Saveza, kao i o stupanju Saveza u članstvo Međunarodne filatelističke federacije (Fédération internationale de Philatélie) i izvršice se izbor stalne uprave Saveza.

Skupština će se održati u velikoj sali Industriske komore u Poenka-reovoj ulici, 1 decembra u 10 i po časova.

Prilikom skupštine filatelista prirediće se u Beogradu filatelistički dani od 1 do 3 decembra po naročitom programu. Obrazovan je priređivački odbor, od članova Srpskog filatelističkog kluba, kojemu je na čelu g. Mian M. Kr. Đorđević.

U našoj zemlji ima dosta skupljača maraka, ali ih nema mnogo u druženih. Mali je broj i organizovanih filatelističkih udruženja, prema broju društava u drugim zemljama; nema ih ni u mnogim našim većim gradovima. Tako na celoj teritoriji predratne Srbije postoje samo dva organizovana filatelistička udruženja, i to oba u Beogradu U predratnoj Crnoj Gori, sa zanimljivim kolekcijama, nema ni začetak kluba.

O filatelističkim danima u Beogradu imaće mnogi skupljači prilike da se uvere o koristima koje imaju filatelisti od udruženja. Uprava Saveza davaće potrebna obaveštenja i upustva za osnivanje novih udruženja i za pristup u članstvo Saveza.

*

Glavne tačke programa filatelističkih dana: 1 decembra: pre podne plenarna sednica privremenog upravnog odbora Saveza, u sali Jugoslovenske banke; filatelistička berza u sali restorana „Kleridž“; popodne: sastanak članova uprave Saveza i izaslanika.

МЕЂУНАРОДНИ ПУТОВИ

Саобраћајна секција Балканске конференције, одржане у Солуну, 8 новембра, обележила је као међународне путове од општег значаја и многе путове у Југославији.

Поред путова Постојна — Београд, Суботица — Цариброд и Београд — Базјаш, обележени су као међународни путови међубалканског значаја још и следећи путови у Југославији: Доња Лендава — Загреб; Струга — Битољ; Ниш — Неготин — Кладово; Подгорица — Крагујевац; Подгорица — Котор; Сушак — Метковић — Сарајево и Сињ — Сплит.

Што се железничких веза тиче, то је од југословенских пруга као за сад најважнија са општебалканског гледишта означена тимочка пруга са дунавским мостом.

НАШЕ ПОТРЕБЕ

УРЕДБА О ОСЛОБОЂЕЊУ ОД ПОШТ. ТАКСА

доживела је многе допуне, тако да су многе поште пропустиле да их забележе а оне које су бележиле данас им није могуће заводити даље допуне у Уредбу, која је штампана у „Службеним новинама“ број 142 од 1931.

У интересу службе, правилног и брзог рада неопходно је потребно да надлежна Управа одмах отштампа Уредбу у облику књиге и остави места за нова ослобођења односно измене.

ТИХ. САВИЋ,

в. д. управника.

ПОШТ. ZGRADE

L' Union postale, organ Međunarodnog biroa Svetskog pošt. saveza, u svesci za septembar donosi studiju o pošt. konstrukcijama u Austriji, koja je već u drugoj polovini XIX veka otpočela da izgrađuje pošt. zgrade. Takve, instruktivne studije našli smo i u sveskama istog lista za maj i jun 1931. U njima se raspravlja o modernom stilu arhitekture p. t. zgrada.

Kad će se kod nas pristupiti izgradnji pošt. zgrada, čiji je projekat onako oduševljeno zasnovan 1930 godine? P. t. budžet bi sumama koje ras-
hoduje za kirije isplatio sume angažovane za izgradnju.

„Naša pošta“ je pitanje i ranije pokretala. Sad apeluje na pozvane. Možda je i zgodan momenat sada, kad se u lečenju krize prave planovi za javne radove.

ИЗУЧАВАЊЕ ИСТОРИЈЕ ПОШТА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Као што је објављено у „Нашој пошти“ за јул, на стр. 95 г. Министар саобраћаја је одлучио и наредио Управи пошта, под М. с. број 1136Ј од 7 јула, да се Историја пошта и телекомуникација заведе као обавезан предмет на Вишем п. т. течају. Г. Министар је том приликом одредио да се и избор наставника за тај предмет изврши конкурсом.

Време пролази, а одлука г. Министра још није извршена!

КЊИЖНИЦЕ

У Београду постоје п. т. књижице при Управи пошта, П. т. задругама и Удружењу п. т. службеника. Ова последња је отворена за особље, тако да ће библиотекар издавати књиге на читање уторником и петком од 17—19 часова. Требало би да то исто објаве и остале књижице.

Железнички венац довршава припреме железничке изложбе. П. т. т. струка не доврши ни своју организацију, па ни свој музеј и књижицу. Железничка изложба могла би се проширити у Саобраћајну изложбу, у којој би и п. т. струка учествовала.

Обнављамо наш апел о уређењу књижице Управе пошта, о којему говорисмо и на стр. 126 свеске за септембар 1933.

НАБАВКЕ

У свесци за септембар, стр. 125, апеловали смо на Управу пошта да поведе анкету о случајевима, кад се материјал набавља од прекупца по цени скупљој за 300 до 400% и т. д. Без одзива!

ТЕЛЕФОНСКИ ИМЕНИК

Публика прижељкује нови телеф. именик. Разлоге смо истакли на стр. 111 свеске за јул.

НЕПОВРЕДИМОСТ ТАЈНЕ

„Југословенска пошта, телеграф и телефон“, орган Удружења п. т. службелка, у броју од 1 септембра, бележи да се вређа и светиња п. т. службе:

„Жале се, вели, чланови из унутрашњости, да појединци који су нерасположени према Удружењу и његовом напретку на недопуштен начин врше убацивање појединих циркурала у наш лист, у циљу да код наших чланова унесу забуну и нерасположење према појединим функционерима Удружења. По овоме је поведена истрага која ће ускоро утврдити, где се и од којих лица ова незаконита радња врши.“

У „Борби“, органу Југословенске народне странке, читали смо напад да се лист уништава и губи на пошти.

Управа пошта није одговорила на такве нападе који су избили у јавност. Такве ствари не смеју се прећуткивати, Тиче се интереса физика и угледа службе,

Не смемо заборавити да наша земља служи за транзит између истока и запада.

Данска поштанска управа је решила да писма за Средњу Европу не шаље више преко Немачке, јер је утврђено да су писма на путу кроз Немачку отварања. Поштанске пошиљке за Париз слаће се преко Есбјергена бродом,

И у Шведској учестале су жалбе због отварања писама у Немачкој. Тако сад и шведска поштанска управа размишља о примењивању истих мера као и Данска.

ČASOPISI I LISTOVI

П. т. весник Мин. саобраћаја, у броју од 16 октобра, објављује распис о разумевању чл. 99 а Закона о држ. рачуноводству и о учествовању комисионара и трговачких агената на лицитацијама. Осетљива места, која би требало лечити законодавним путем. Додатак овог броја је списак забрањених новина, књига и других списа, међу којим има и новина које су одавна престале да излазе.

Број од 1 новембра попуњен је извесним побољшањима у т. т. техничкој служби и низом расписа о текућим пословима. Такав је и број од 16 новембра, у којему налазимо и објашњење, да се пок. Крста Поповић, бивши помоћник генералног директора Мин. пошта, истакао при уређењу војних пошта на Солунском фронту за време када је био начелник П. т. одељења Врховне команде генерал г. Никола Дерок, а не пок. Радоје Радојловић. Уредништво радо допуњује некролог о којем је реч у смислу ових умесних напомена, јер је г. Дерок одиста са својим сарадницима успешно реорганизовао п. т. службу на Солун. фронту и пок. Поповић му је био најглавнији сарадник за пошт. струку, — и напомиње, да је у некрологу додирнут рад пок. Радојловића само у колико је био значајан као извесно приуговорљење за даљи рад оних који су дошли после његове смрти.

P. t. t. pregled за novembar objavio je članke: Kontrola, Statistika, Za enotno ureditev pošt. l reda, Pitanja telef. tarife, O telef. prenosu, O uklanjanju šumova u lancima telef. kablova, i O državljanstvu.

Glasnik ugovornih poštara, Oroslavlje — Zagreb, u broju za oktobar nastavlja rasprave sa listom O. u. p. i o apatiji ugovornih poštara. Korisnici su napisali „što treba znati“ kao i pitanja i odgovori po službi ugovornih pošta.

Ugovorni poštari, 1 novembar, donosi većinom vesti o stanju i radu Organizacije državnih poštara.

РАДИОФОНИЈА

Радио Београд, илустровани недељни часопис, и у последњим свескама обилује забавном садржином и илустрацијама. На крају је домаћи и страни програм.

Наш радио, орган Задруге југословенских радиофониста, наставља открића и акцију против Радија а. д. Београд. Нарочито се истичу чланци г. Стевана Миловића. Лист тражи побољшање наше у истини заостале радиофоније као и да ова пређе из страних у домаће руке. Заступа гледиште да је 4 фебруара истекао рок уговору. О томе је вођена расправа и у „Политици“. Насупрот Марковићу истиче Тесла као проналазача радија, оснивача и творца радио технике. Слику Н. Тесле редовно доноси уз своје оглаве.

Маленовине и Нишке новине су посветиле неколико чланака истом проблему.

Наше село објављује интерпелацију г. Хаџи Тодора Димитријевића коју је, са друговима, упутио Министру просвете о програмима наших радио станица.

Раније је поднесена интерпелација 67 народних посланика да држава одузме концесију Радију а. д. а да је повери домаћој групи.

Број 25. овог политичко-привредног листа намењен је радиофонији.

Радио клуб Београд, удружење радио аматера, под претседништвом бившег уредника „Радио Београд“ г. др. Б. Кујунџића, лекара, начелника Мин. народног здравља у п., огнучео је свој рад. Клуб предвиђа у првом реду задатак да допринесе развоју наше радиофоније. Он ће, поред осталог, стварати стручну библиотеку, приређивати изложбе, потпомагати и штампати стручне и пропагандне брошуре.

Уметници. У страним земљама расписује се натечај за уметнике који ће суделовати у програму Радија. Пожељно би било да сва три наша радија - Београд, Загреб и Љубљана - распишу натечај за спикере. Није довољно да неко има за то погодан глас, већ и да глас, репродукован на микрофону, буде оно што се тражи од спикера. Све земље на то обрађу нарочиту пажњу. Ред је да се и код нас натечајем пронађу лица која за то имају својства и дар. У неким земљама глас спикера тако је, да га радо слушају и лица која службени језик земље не разумеју; често пута, ради јасноће, те лепоте и умилности гласа, слушају и кад их саопштења сама по себи не занимају. Глас таквих спикера је по себи уметничка тачка програма, сам собом „музика“. Свакако, и код нас има таквих гласова. Треба их пронаћи. А то се може. Спикери су привлачна снага радија. На то се много полаже. У Шведској је спикер тражен натечајем. Међу стотине кандидата изабран је шведски принц Ленарт Бернадот, унук шведског краља Густава V.

Радио град у Њујорку ће бити највећа грађевина таквог реда. Отуда јој име „Радио сити“.

У овом „Радиограду“ предвиђени су, не само простори и студије Американског радио друштва, већ и низ других дворана за позоришне изложбе, предавања, спорт, ресторани итд. Између осталих објеката и просторија, Радио-сити ће имати: једну велику оперу са 2500 места, стадион за 25.000 гледалаца, биоскоп за 8000 лица; затим огромне просторије за уметничке изложбе, ресторани, сале за барове и дворани за игре разних народа; студио сала за радио, за тонфилм и снимање плоча итд.

ЧИТУЉА

† Слава Младеновић, шеф т. т. секције. 31 октобра у околини Високог десио се један несрећан случај, којом је приликом погинуо шеф секције у Високом, Слава Младеновић шеф секције. Младеновић се вози аутомобилом, али како је већ био први сумрак возња кроз планине није била без опасности. Аутомобил је ишао приличном брзином и када је наишао на један завијутак, шофер је нагло окренуо ауто у страну. Младеновић, који се није надао овом наглом скретању и није седео у аутомобилу сигурно, испао је из кола и том приликом ударио се тако несрећно о једну стenu да је пао у несвест из које се више није ни вратио свести. Он је одмах превезен у Сарајево, где су лекари учинили све да се он спасе, али све је било узалуд. Младеновић је издахнуо у Сарајевској болници.

Слава Младеновић је био један врло савестан и спреман поштанско-телеграфско-телефонски службеник и за то је имао и признање. Последњих година био је на служби у Високом, где је такође стекао велики број пријатеља. Светао му помен међу нама и наше саучешће породици.

ОДГОВОРИ

Пријатељу у С. — Ви сте неуморни у постављању питања, а ми немамо довољно времена да задовољимо толику вашу радозналост. Ипак ћемо вам и овом приликом одговорити, али то нека буде последњи пут. Нађен је човек кова каквога ви желите, на вашу велику радост, и то баш у једноме српскоме селу недалеко од Трстеника. Сад сте задовољни и ви и сви који су као ви! Само ми нисмо. Но још Краљевић Марко је рекао: „Нека Срби победе, па макар ја први погинуо“.

Администрација не поседује на продају комплете „Наше поште“ из прошлих година. Одговор у последњој свесци односи се на комплет за 1930-31-32 г., који би уступио бивши претплатник уз цену од 120 д.

Г. О. — Унапређени су само они који су имали најмање две одличне и две врло добре оцене.

Г. К. — Према вашем писму изгледа нам да сте имали право на унапређење. Ако нисте добили задовољштину, обратите се г. Министру. Ако, пак, устреба посредоваћемо и путем објаве у нашем часопису.

XVI КОНКУРС „НАШЕ ПОШТЕ“

„Наша пошта“ жели, у тешким данима моралне и материјалне кризе, очувати и пробудити што веће интересовање за п. т. службу, као и сачувати од заборава догађаје који треба да остану сликом прошлих дана и поуком за будућност. Стога ће примати и радове тога реда, из п. т. живота, приче, анегдоте, фелтоне, цртеже, карикатуре. Најбољи рад биће награђен по оцени Жирија.

НОВЕ КЊИГЕ

Изашао је из штампе **Алманах Краљевине Југославије** IV јубиларни свезак за 1929—1931. Штампан по званичним подацима под покровитељством Централног пресбироског Председништва министарског савета. Главни уредник: Виктор Манакин. Наклада Надбискупске тискарнице у Загребу. — Садржај:

Први део. I. Наш Краљевски Дом. Слике и родослов. II. Ранг Краљевских одличја. III. Историјски преглед Краљевине Југославије. „Историјска хронологија Југословенских земаља“ (до Уједињења) у форми паралелних хронолошких табела по вековима и покрајинама. „Светски рат 1914—1918“ у форми паралелног хронолошког прегледа политичке акције и важнијих операција на свим фронтовима, са посебним прегледом формирања нових држава у год. 1919. „Летопис државног живота Краљевине Југославије“ (од Уједињења) упоредно са прегледом важнијих догађаја светске историје. Састав појединих Влада Краљевине СХС од 1918. до 1928. IV. Географско-статистички преглед Краљевине Југославије упоредо са важнијим подацима светске географије. V. Календарско-астрономски преглед са популарним приказом свих важнијих података у тим грамама знаности. VI. Историјске илустрације наших уметника (у сликама). Овај део Алманаха је од велике важности као приручник за сваког интелектуалца Југословена, а нарочито за све школске књижнице у земљи.

Други део. VII. Врховна Државна управа. Манифест, указ и реч Њ. Вел. Краља од 6 јануара 1929. Основни закони Врховне државне управе. Краљевска влада (састав, слике и биографије). VIII. Преглед рада Краљевске владе у год. 1929. Летопис државног живота Краљевине Југославије за год. 1929. IX. Преглед закона Краљевине Југославије изданих за 10 год. од Уједињења и од 6 јануара 1929. Овај преглед је састављен по упутству Централног пресбироског Председништва министарског савета а по подацима свију Министарстава те заслужује нарочиту пажњу као једна практична предрадња за будућу кодификацију целокупног Југословенског законодавства.

Трећи део. X. Важнији закони и уредбе Унутрашње управе. Шематизам Краљевских Банских управа. XI Преглед Кр. Југославије по бановинама. Бановина Дравска, Савска, Врбаска, Приморска, Дринска, Зетска, Дунавска, Моравска, Вардарска и Управа Града Београда. За сваку бановину донесен је: 1) Географски преглед. 2) Општа управа. Слике и биографије бана и подбана. Састав и више особље Краљевске Банске Управе (Банског већа, Окружних инспектората, Управе и Претстојништва градске полиције), Бановински буџет. 3) Општи статистички преглед (са списком градова и варошица). 4) Преглед свију важнијих установа и инсти-

туција: судбених, верских, војних, културних, просветних и уметничких (са списком свију средњих и стручних школа и са статистичким прегледом основне наставе), саобраћајних, грађевинских, финансијских, привредних (пољопривредних, аграрних, задружних, шумарских, рударских, трговачких, обртних и индустријских), социјалних, здравствених и за промет странаца. 5) Преглед важнијих градова. 6) Преглед срезова и општина у алфаветском реду за сваку бановину. XII. Општи преглед управних власти. 1) Општи статистички преглед. 2) Алфаветски спискови: окружних инспектората, срезова, среских испостава, општина и градова за целу земљу. 3) Претходни резултати пописа становништва од 31 марта 1931.

Алманах Краљевине Југославије IV јубиларни свезак за г. 1929—1931. Овај свезак Алманаха је посвећен целокупном приказу државног устројства и свију реформа од 6 јануара 1929, уређен је по званичним подацима, а поред историјско-географског прегледа доноси систематизирани преглед свих закона изашлих од Уједињења као и први комплетан преглед Краљевине Југославије по бановинама, срезовима, општинама и градовима. — Решењем Претседништва Министарског савета, ЦП Бр. 11.758 од 22 децембра 1931, Алманах Краљевине Југославије је одобрен за свакодневну информативну службу у свим државним надлештвима, општинама и школама у земљи.

Претплата

на IV Јубиларни свезак Алманаха Краљевине Југославије изнаша: броширано издање у посебним одељцима са прилогом стручног и алфаветског садржаја и суплемента за год. 1931 дин. 250. Комплетно издање у тврдом повезу са државним грбом у 4 боје, са најновијим сликама Краљевске Породице и са прилогом Приручне географске карте Алманаха (са новим границама бановина) дин. 350.

Решењем Министарства просвете, П. Бр. 58450 од 23 децембра 1931, све раније наруџбе на IV Јубиларни свезак Алманаха признате су безусловно обавезнима и извршнима.

Општине и школе које још нису подмириле дужну претплату за раније године морају исту осигурати у својим буџетима.

Депозит за штампу код Југословенске банке у Загребу.

Адреса је: Главно уредништво Алманаха Краљевине Југославије, Загреб VI (Жерјавићева улица 4). Телефон 80.14. Поштански чековни рачун бр. 36.614.

ИЛУСТРОВАНИ ПОШТ. Т. Т. КАЛЕНДАР ЗА 1934 Г.

Изашао је из штампе и већ се разашиле прет-
платницима Илустровани Поштанско - Телеграфски
и Телефонски Календар за 1934 год.

Садржај Календара:

На Нову годину; Оснивање и разбитак Светског по-
штанског Савеза; Поштанска служба у Пољској; Преста-
вници особља у Административном Савету Мин Пошта у
Чехословачкој; Говор енглеског Министра Пошта на
радиу; Туризам; Писмо у уметности; Српске војне поште
за време ратова 1912—1919; Поштанска отпрема; Поштанска
установа и филателија; Нагли пораст авионске поште;
Узроци опадања телеграфског саобраћаја и лек против
тога; Међународни радио-саобраћај у прошлости и будућ-
ности; Телефонија без жица; Техничка питања; Циновски
звучник; Нови микрофон; Тонфилм; Социјални живот и
рад п. т. службеника; Статистика.

Забавни део: Контролорова служба; Кутија за
писма; Анегдоте.

Тарифни део: Унутрашње и међународне поштан-
ске, телеграфске и телефонске тарифе: Новчани системи
и новци разних земаља; Курсеви држав. папира, државне
ренте; државне и меничне таксе; Акције, дисконтна табела
за израчунавање процента; преобраћање фунти стерлинга
у динаре и обратно.

Ред путовања на жељезницима и бродовима; Адресни
и Огласни део.

Календар је илустрован сликама знаменитих људи
који су утицали својим радом на разбитак п. т. т. саобра-
ћаја. У њему се налазе све корисне поуке и податци по-
ребни пословноме свету за лакше комуницирање са п,
т. т. станицама и властима.

Цена Календару је 10 динара.

Набавља се непосредно код власника и уредника:

Милутина Вујадиновића, Саветника Министарства

БЕОГРАД, Гарашнинова бр. 7/3. или уплатницом на чек. рачун 54-701.

Уредници и власници,

Д-Р ПЕРО ШОЋ, министар у пензији, Крунска 29, и МИЛУТИН
ВУЈАДИНОВИЋ, саветник Мин. саобраћаја, Гарашанинова 7.

Штампариа „ГРАФИКА“ М. Божиновић — Београд, Космајска 51.